

Vóór een Kansrijke Start in Zaanstad

Leerkring

kennisontwikkeling en kennisdeling

- * Pharos expertisecentrum gezondheidsverschillen
- * Rutgers kenniscentrum seksualiteit
- * Onderzoekers van coalitiepartners
- * Projectleider Vóór een Kansrijke Start
- * Projectleider Nu Niet Zwanger
- * Onderzoeker gemeente Zaanstad
- * Projectleider KS

Sleutelpersonen

Doelgroepen

- * Inwoners met opeenstapeling van problematiek en bekend bij hulpverlening (NNZ)
- * Inwoners in zeer kwetsbare omstandigheden, niet bekend bij de hulpverlening (onder andere in de focuswijken)
- * Jongeren / jongens van MBO

- * Leerkring vormen
- * Verdiepend onderzoek onder jongeren/jongens, mannen/vrouwen en professionals
- * Werving van sleutelpersonen
- * Verbeterplan ontwikkelen jaar 2 t/m 4

- * Actie begeleidend onderzoek door Pharos en Rutgers
- * Monitoring en evaluatie uitvoeren
- * Kennisdeling lokaal en landelijk

- * Kennisdeling lokaal en landelijk
- * Inwonersbetrokkenheid borgen
- * Kennis en expertise borgen

Visie coalitie Kansrijke Start

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn/haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. Een mensgerichte benadering van professionals naar (aanstaande) ouders is nodig. Coalitiepartners werken hier samen aan en zijn gelijkwaardig.

'Vóór een Kansrijke Start'

Met deze subsidie willen wij als coalitie de lokale praktijk verbeteren rondom preventie van ongewenste zwangerschappen. We zetten in op de volgende verbetertrajecten

- 1 Beter bereiken van kwetsbare inwoners en aansluiten bij hun wensen
- 2 Integrale samenwerking geboortezorg en sociaal domein
- 3 Deskundigheid bevorderen
- 4 Preventie: passend aanbod voor jongeren, jongens, mannen, vrouwen tbv zelfbeschikking

Acties per verbetertraject:

- 1 Verdiepend onderzoek door Rutgers en Pharos
- 2 Bijeenkomsten om meer zicht te krijgen op elkaars werkwijze, visie, taakopvatting, sociale kaart, zorgroute
- 3 Plan deskundigheidsbevordering opstellen
- 4 Inventarisatie bestaande, preventieve aanbod

Uitvoeren verbetertrajecten om doelen te bereiken:

- 1 Kennis uit verdiepend onderzoek delen
Passend aanbod (door)ontwikkelen met inwoners
- 2 Samenwerkingsafspraken implementeren
- 3 Scholingen voor en door coalitiepartners
- 4 Ketenpartners zetten meer in op passende preventie

Borging van ondersteuning en aanbod (preventie en zorg)

Coalitiepartners

- * Gemeente Zaanstad
- * GGD Zaanstreek Waterland
- * Zaans Medisch Centrum
- * Huisartsencoöperatie Zaanstreek-Waterland
- * Verloskundigenkring
- * Kraamzorg organisaties
- * De Sociale Wijkteams

Uitbreiding coalitie

- * Brijder Jeugd Zaandam
- * William Schrikker
- * Prinsenstichting
- * Odion
- * Jeugdbescherming Regio Amsterdam
- * Regiocollege Zaandam
- * Vluchtelingenwerk West- en Midden Nederland

- * Bijeenkomsten coalitie Kansrijke Start
- * Stuurgroep Kansrijke Start uitbreiden
- * Stuurgroep leden zorgen voor draagvlak
- * Eind jaar 1 vaststellen verbeterplan jaar 2 t/m 4

- * Werkveld ondersteunen bij uitvoering verbeterplan
- * Voortgang en verantwoording i.s.m. leerkring
- * Kennis delen

- * Borging van de samenwerking
- * Borging financiën en inzet uren / capaciteit

1 Groepen in kwetsbare omstandigheden bereiken

Er speelt een paradox bij het bereiken, informeren en betrekken van deze groepen

Ook kwetsbare inwoners willen graag goed geïnformeerd worden. Zij hebben ideeën en wensen over hoe: bijvoorbeeld oordeelloos, normenvrij en begrijpelijk. Professionals voelen de noodzaak maar ervaren gebrek aan mogelijkheden en soms schroom om in gesprek te gaan. Vindbaarheid, verschil in taal en gebrek aan achtergrondkennis van de invloed van gender, cultuur en religie op seksualiteit en kinderen krijgen staat hen in de weg. Soms ligt de opdracht er nog niet, soms staan zorgen om de omstandigheden voorop.

"Het was niet mijn bedoeling om zwanger te raken. Maar ik weet van niets, wat je moet gebruiken. Welke soorten anticonceptie er zijn? Wat moet ik tegen dokter zeggen als ik er een wil. Waar kan je het halen? Waar je naar toe kunt gaan. Ik weet wel dat er anticonceptie bestaat, maar hoe en wat, weet ik niet." (inwoner statushouder, de Nederlandse taal niet machtig, in haar eigen taal geïnterviewd)

"We hebben deze mensen niet in beeld, dat maakt preventie heel erg lastig. Ze gaan niet naar school, ze hebben geen werk, en zolang ze niet zwanger zijn weet ik niet hoe ik ze zou moeten vinden." (medewerker sociaal domein)

4 Preventie: Kennis en bewustwording

Rol van het onderwijs, eerder in gesprek met inwoners over kindwens en ouderschap en op maat informeren over anticonceptie.

Inwoners en professionals uit verschillende velden zien een belangrijke betekenis voor het onderwijs weggelegd. Voor schoolverlaters, of inwoners met een kwetsbaarheid zou er afgesproken moeten worden wie met hen in gesprek kan ruim voordat er sprake is van zwangerschap (bij henzelf of een partner). Veel genoemd is het belang van een breder gesprek over de betekenis van het krijgen van kinderen en de invloed daarvan op het leven. In het kader van gehechtheid zeggen specialisten dat de invloed van de eigen jeugd daarin moet worden meegenomen. Bij sommige inwoners leven mythes over anticonceptie. Daar zou preventie zich ook op moeten richten.

"Ik pleit ervoor om het over het ouderschap te hebben, over of je jezelf ziet als vader of moeder, om er over te spreken of er een kindwens is." (professional sociaal domein)

Daar zou preventie zich ook op moeten richten.

2 Samenwerking

Veel kansen en aanknopingspunten voor betere samenwerking, en de behoefte is groot.

Er liggen goede kansen op betere samenwerking. In alle velden is er behoefte aan meer samenwerking. Er ligt al structuur binnen Kansrijke Start en het steunpunt kwetsbare zwangeren en "Nu niet zwanger". De wens om de samenwerking te verbeteren is een veelgehoorde. Daarbij speelt gebrek aan kennis over elkaars visie, werkmethodes en taken mee. En dat staat een gezamenlijke visie op de rolverdeling en continuïteit van zorg nog in de weg.

"We merken soms dat anticonceptie die door ons is gestart door een ander wordt gestopt (...) Dan missen we het overleg met ons. (...) We hebben het idee dat er weinig beeld is van ons werk." (arts)

"Goede verdeling maken wie welk stukje oppakt. Zodat we dat van elkaar weten. En geen dingen laten liggen omdat we denken dat een ander dat wel doet." (professional uit de hulpverlening)

"Vóór het huwelijk zwanger raken, wordt gezien als een ongewenste zwangerschap door de omgeving. Het meisje heeft last van veel stigmatiseren." (inwoner met migratieachtergrond)

Terminologie en perspectieven op onbedoelde en ongewenste zwangerschap

Inwoners hebben uiteenlopende ideeën over ongewenste, ongeplande en onbedoelde zwangerschap, en die hangen samen met hun persoonlijke en sociaal maatschappelijke omstandigheden.

Zelfbeschikking

"Niemand bepaalt eigenlijk voor mij of ik wel of niet zwanger word/blijf. Dat doe ik echt helemaal zelf. Ook al was zij het er niet mee eens, ik heb mijn kind toch op de wereld gezet." (inwoner/ ervaringsdeskundige)

"Het is nodig om mensen in hun kracht te zetten, bewust te maken. Om ze sterk genoeg te maken om een eigen keuze te maken. Daarbij hebben ze informatie nodig, ook om de gevolgen van hun keuze te overzien." (professional uit de hulpverlening)

3 Deskundigheid

Veel deskundigheid aanwezig op het gebied van gespreksvoering over gezinsplanning, dit is niet evenredig verdeeld.

Er wordt door sommige professionals in diverse domeinen al pro-actief gesproken over kindwens, anticonceptie en gezinsplanning. Maar die deskundigheid is niet evenredig en over het hele lokale veld verdeeld en het ontbreekt aan leermomenten. Veel professionals kunnen geholpen worden om meer pro-actief en met kennis van de behoeften van inwoners op maat en oordeelloos in gesprek te gaan. Daarbij kan van de lokaal aanwezige kennis en deskundigheid goed gebruik worden gemaakt.